

ΠΑΣΟΚ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΟΛΟΓΙΑ

ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ

ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΣΥΝΟΔΟ ΤΗΣ Κ.Ε. ΚΑΙ ΤΗΣ Κ.Ο. ΤΟΥ **ΠΑΣΟΚ**

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2002

Συντρόφισσες και σύντροφοι, η συζήτηση που έγινε πιστεύω ότι ήταν μια γόνιμη συζήτηση και βοήθησε όλους μας να δούμε πιο καθαρά τα προβλήματα και να χαράξουμε πιο καθαρά την πορεία μας.

Κατανοώ ότι υπάρχει σε πολλές περιπτώσεις μια αμφιθυμία, μια αβεβαιότητα τι θα γίνει την επόμενη ημέρα, ποιο θα είναι το αποτέλεσμα. Τα ίδια αισθήματα έχουν και οι αδελφοί μας Κύπριοι, οι οποίοι καλούνται να συλλάβουν και να φανταστούν μια νέα πραγματικότητα, πολύ διαφορετική από εκείνη την πραγματικότητα, την οποία ζουν τώρα, κάθε μέρα.

Σε μια τέτοια κατάσταση βέβαια είναι πολύ φυσικό να υπάρχουν πολλά «εάν», πολλά «μήπως» που εκφράζουν ανασφάλεια και φόβο. Αλλά δεν μας ταιριάζουν η ανασφάλεια και ο φόβος. Εκείνο που πρέπει να επιδιώξουμε είναι με αυτοπεποίθηση και σταθερότητα μια λύση, η οποία ανταποκρίνεται στα συμφέροντά μας.

Αυτή η λύση δεν μπορεί να είναι η λύση η οποία ανταποκρίνεται στην κατάσταση που ίσχυε πριν από το 1974. Δεν μπορεί να είναι και η λύση η οποία δεν λαμβάνει υπόψη της το τι έγινε μετά. Το τι έγινε μετά, είναι ένα στοιχείο το οποίο καθορίζει το σήμερα και καθορίζει τη λύση.

Χρειάζεται να προσαρμόσουμε τις αντιλήψεις μας, να δούμε τα πράγματα με ένα καινούριο τρόπο, να δούμε –όπως είπαν πολλοί σύντροφοι- το μέλλον και όχι το παρελθόν. Το μέλλον έτσι, ώστε να μπορεί να είναι δημιουργικό για όλους.

Λέμε για το μέλλον αυτό ότι θέλουμε μια λύση βιώσιμη και δίκαιη. Υπάρχουν πολλοί τρόποι να δει κανείς τι είναι βιώσιμο και τι είναι δίκαιο. Ένας τρόπος είναι να σταθεί αποκλειστικά σε νομικές

ρυθμίσεις, να δει στενά τι λέει η προτεινόμενη λύση, κυρίως ως προς τη νομική της ουσία. Αλλά πιστεύω ότι αυτός ο τρόπος είναι ένας τρόπος όχι σωστός. Γιατί εδώ, προσπαθούμε να δημιουργήσουμε για την επόμενη ημέρα μια δυναμική.

Να δούμε πώς θα εξελιχθούν στο χρόνο τα πράγματα. Πώς θα εξελιχθούν με αφετηρία τη λύση και με αφετηρία, επίσης, τη μη λύση. Αν θα ενδυναμώνονται στον καιρό οι εξελίξεις τις οποίες προσδοκούμε, αν θα λειτουργεί η συμμετοχή στην Ε.Ε. ως μια γέφυρα, ως μια ενοποιητική διαδικασία, αν θα ξεπερνιούνται οι άτεγκτες στάσεις, αν θα παγιοποιούνται οι λύσεις στην κατεύθυνση μιας συνεργασίας. Και αν δεν θα συμβαίνουν όλα αυτά και θα οδηγούμαστε σε ακόμη μεγαλύτερη αντιπαράθεση και σε μια προοπτική οριστικής διχοτόμησης.

Χρειάζεται όταν μιλάμε για βιώσιμη και δίκαιη λύση να κάνουμε μια εκτίμηση του σήμερα και να βλέπουμε και την προοπτική του αύριο.

Ένα άλλο ερώτημα είναι αν θα πρέπει –έστω ότι είμαστε στρατηγικά υπέρ της λύσης- να αξιοποιήσουμε αυτή τη συγκυρία ή να πούμε ότι θα περιμένουμε στο μέλλον. Είπα και στην πρωτομιλία μου: τώρα ή το μέλλον 10 – 20 χρόνια. Η διαπίστωση είναι ότι η σημερινή συγκυρία βοηθά. Αυτή πιέζει πολύ περισσότερο την τουρκοκυπριακή πλευρά και γι' αυτό βλέπουμε ότι έχει αμφιβολίες για τη στάση της, έχει δισταγμούς, αλλά δεν μπορεί να πει ότι «αρνούμαστε το διάλογο».

Υπάρχει μια διεθνής συσπείρωση. Και αυτή η διεθνής συσπείρωση μας βοηθά. Εάν χαθεί, μπορεί σε λίγους μήνες να δούμε το Κυπριακό να χάνει το διεθνή χαρακτήρα του. Αυτό το χαρακτήρα που το ανέδειξε. Και να περιπίπτει σε ένα πρόβλημα δύο Κοινοτήτων ή σε ένα πρόβλημα ελληνοτουρκικών σχέσεων, όπως ήταν επί πολλές δεκαετίες.

Όμως, ένα τέτοιο πρόβλημα σημαίνει ότι μπορεί να οδηγήσει σε πλήρη αδιαφορία της Διεθνούς Κοινότητας και σε πλήρη αδιαφορία όχι μονάχα για τη λύση, αλλά και για τις όποιες αλλαγές θα γίνουν στο νησί και θα αλλάξουν την ταυτότητά του.

Έχει -επαναλαμβάνω, όπως είπα στην πρωτομιλία μου- η σημερινή συγκυρία μια ιδιαιτερότητα που δεν είχαν άλλες συγκυρίες και δεν είναι βέβαιο ότι θα υπάρξει στο μέλλον αυτή η ιδιαιτερότητα. Τέθηκε το ερώτημα «κλείνει το θέμα στην Κοπεγχάγη;». Εάν μπορούμε μέχρι την Κοπεγχάγη, έχει καλώς. Εάν αποδειχθεί όμως ανέφικτο, θα συνεχίσουμε την προσπάθεια και μετά την Κοπεγχάγη με ειλικρίνεια και με ζήλο.

Όμως προέχει η ουσία της συμφωνίας και όχι η βιασύνη. Αυτό μας ενδιαφέρει. Η ουσία της συμφωνίας. Ακούστηκε ότι εκείνο το οποίο προτείνεται είναι ένας συμβιβασμός ήττας. Όπως ανέφεραν ο σύντροφος Παπανδρέου, ο σύντροφος Βενιζέλος και άλλοι, η μόνη πολιτική ήττας είναι η πολιτική που θέλει τη διχοτόμηση. Η πολιτική

που οδηγεί σε συμβιβασμό ήττας είναι η πολιτική που αποδέχεται τη διχοτόμηση και οδηγεί τις εξελίξεις σε διχοτόμηση.

Είναι η πολιτική που ακυρώνει όλα μαζί τα βήματα που επιτελέσαμε τα τελευταία χρόνια για να ανατρέψουμε την κατάσταση της κατοχής. Αυτή την πολιτική δεν θα την ακολουθήσουμε. Δεν έχουμε λόγο να την ακολουθήσουμε. Δεν θα γκρεμίσουμε όσα πετύχαμε τα τελευταία χρόνια.

Και μπορώ να αναφερθώ και σε μια συνομιλία που είχα με τον αείμνηστο Γιάννο Κρανιδιώτη παλιά, όταν είχε ξεκινήσει η συζήτηση γύρω από αυτό το θέμα για τη σημασία της ένταξης. Και ο Γιάννος Κρανιδιώτης ήταν πεισμένος πως η διχοτόμηση είναι κακή λύση και χειρότερη λύση είναι η διπλή ένωση που θα οδηγήσει να υπάρχουν σύνορα μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας στην Κύπρο.

Απαιτούμε εμείς τώρα από την Τουρκία θετικές κινήσεις άρσης της κατοχής και απομάκρυνσης. Ακύρωσης της προοπτικής διχοτόμησης. Και αυτό δεν το απαιτούμε με λόγια, όπως το κάναμε τόσα χρόνια. Έχουμε διαμορφώσει μια κατάσταση, ώστε να μπορούμε να προωθήσουμε πρακτικά τις θέσεις μας. Το βλέπουμε. Σπρώχνουμε τους άλλους για να πάρουν αποφάσεις, εκεί που παλιά έλεγαν ότι έχει λυθεί το θέμα.

Αποδεικνύουμε ότι δεν έχει λυθεί το θέμα. Και βρίσκονται στην ανάγκη αυτοί να δράσουν. Και να δράσουν σύμφωνα με τις αναμονές της Διεθνούς Κοινότητας.

Όλα αυτά δείχνουν ότι η εθνική στρατηγική, την οποία διαμορφώσαμε το '94 και εφάρμοσαν οι Κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ από το '94 και μετά, έχει οδηγήσει στην ωρίμανση της κατάστασης, στο να αλλάξουν θεαματικά οι όροι του παιχνιδιού. Έχει οδηγήσει εμάς να διαδραματίζουμε καθοριστικό ρόλο στους όρους του παιχνιδιού.

Κάποιοι τώρα ζητούν –επειδή υπάρχει το σχέδιο Ανάν– να προδιαγραφούν οι ελάχιστοι όροι, για να γίνει αποδεκτό το τελικό σχέδιο. Αλλά εδώ θα επικαλεστώ τον Πρόεδρο Κληρίδη που είπε: «Όσοι μιλούν είτε θετικά, είτε αρνητικά για το σχέδιο Ανάν, μόνο ζημιά κάνουν στο εθνικό θέμα». Είναι αλήθεια. Βρισκόμαστε σε διαπραγμάτευση και δεν ανοίγεις στη διαπραγμάτευση τα χαρτιά σου. Λες και την άρνηση εκεί που σε συμφέρει, λες προσεκτικά την αποδοχή, εάν θέλεις να εκμαιεύσεις στις διαπραγματεύσεις ορισμένη κατεύθυνση.

Έχουμε πολλούς συνομιλητές, συνεπώς πρέπει να είμαστε προσεκτικοί και πρέπει να συνεισφέρουμε στην προσπάθεια του Προέδρου Κληρίδη, «για να εξασφαλίσει το δάσος» όπως είπε ο ίδιος. Να μην υποδεικνύουμε τα «δέντρα» και να μην υποδεικνύουμε τι πρέπει οπωσδήποτε να απορρίψει, τι πρέπει οπωσδήποτε να αποδεχτεί.

Όσον αφορά –επειδή κι αυτό ακούστηκε- το ερώτημα ποιος αποφασίζει, γνώμονάς μας είναι το συμφέρον του ελληνικού λαού, του κυπριακού λαού. Γνώμονάς μας είναι και το συμφέρον του ελληνισμού και το τι συμφέρει για την Ελλάδα, αλλά πρωταρχικό ρόλο έχει ο κυπριακός λαός. Αυτοί θα ζήσουν με τη λύση. Αυτοί θα ζήσουν με τις συνέπειες της λύσης. Αυτοί θα ζήσουν με τις συνέπειες της μη λύσης. Να τους ακούσουμε και ας αποφύγουμε ιδεοληψίες, οι οποίες εύκολα προκύπτουν όταν υπάρχουν αποστάσεις ασφαλείας, όταν είσαι μακριά από το πρόβλημα.

Υπάρχει απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου της Κύπρου και την περασμένη εβδομάδα και αυτή την εβδομάδα. Οι αποφάσεις αυτές του Εθνικού Συμβουλίου δεν είναι κάτι άλλο που τρέχει, είναι κι αυτές που πρέπει να καθορίζουν τη στάση μας. Αλίμονό μας, αν σε αυτή τη συγκυρία το Εθνικό Συμβούλιο της Κύπρου, με τους κανόνες τους οποίους εφαρμόζει, δείχνει μια κατεύθυνση κι εμείς θα δείξουμε ή δείχνουμε, μια άλλη κατεύθυνση. Η ομοψυχία είναι αναγκαία.

Ειπώθηκε ότι το σχέδιο Ανάν, ίσως, είναι μια εσκεμμένη προσπάθεια να ματαιωθεί η ένταξη. **Θέλω να επαναλάβω για πολλοστή φορά ότι η Κύπρος θα είναι στο πρώτο κύμα της ένταξης. Η Κύπρος θα είναι στις χώρες που θα ενταχθούν στις 12 του Δεκεμβρη. Το «όχι» μας σε τακτικούς ελιγμούς για να αποτραπεί η ένταξη της Κύπρου, θα είναι κατηγορηματικό.**

Κλείνοντας, **θέλω πάλι να επαναλάβω ότι μόνο με εθνική ενότητα, με εθνική ομοψυχία θα πετύχουμε τους στόχους μας. Μόνο αν έχουμε αυτή την ενότητα, θα έχουμε αυτοπεποίθηση και αποτελεσματικότητα.** Μόνο έτσι, την κρίσιμη στιγμή, θα έχουμε όλες τις δυνάμεις. Γιατί χρειάζονται όλες οι δυνάμεις. Χρειάζονται τώρα, χρειάζονται σήμερα, χρειάζονται στη διαπραγμάτευση αυτή, με κοινό στόχο.

Όλες οι δυνάμεις της Ελλάδας, του ελληνισμού ενωμένες, με ευθύνη, με ψυχραιμία, με σοβαρότητα για τον αγώνα τον οποίο περιμένουμε δεκαετίες, για τον αγώνα τον οποίο προετοιμάσαμε για 10 χρόνια, ήρθε η στιγμή να τον δώσουμε αποφασισμένοι.

Σας ευχαριστώ.